

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ
КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ**

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ

(Анотація до створення творчого проєкту:

«СТВОРЕННЯ СЦЕНІЧНОГО ОБРАЗУ ЛЕСІ У ТВОРЧОМУ ПРОЄКТІ -
ВИСТАВІ ЗА МОТИВАМИ П'ЄСИ МАРИНИ СМІЛЯНЕЦЬ "КАВА
ПЕРШИХ ПОБАЧЕНЬ": АНАЛІЗ І СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ»)

Виконала:

студентка 4 курсу, групи БАМПск(н) 1-23
спеціальності - 026 Сценічне мистецтво
ОП «Акторська майстерність та
продюсування»
Славінська Софія Віталіївна

Керівник творчого проєкту:
старший викладач кафедри
Кіно Віталій Анатолійович

Посилання на відеофіксацію творчого проєкту:

<https://youtu.be/c5KRVkyIYcc?si=A0RaqPozlQMVZtZh>

Київ 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ВИКОНАВЧА СКЛАДОВА ПРОЄКТУ.....	7
1.1. Стислі дані про виконавця.....	7
1.2. Стислі дані про колектив та партнерів	8
1.3. Стислі дані про місце реалізації проєкту	9
Висновки до розділу 1.....	11
РОЗДІЛ 2. ОПИС ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	13
2.1. Формулювання фахового завдання творчого проєкту.....	13
2.2. Тема творчого проєкту.....	14
2.3. Загальна інформація про автора.....	16
2.4. Пластична, голосова та емоційна характеристика ролі.....	19
Висновки до розділу 2.....	22
РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕС РОБОТИ НАД ТВОРЧИМ ПРОЄКТОМ	23
3.1. Аналіз матеріалу.....	23
3.2. Аналіз ролі.....	27
3.3. Репетиційний процес	34
3.4 Взаємодія з партнерами на сцені.....	36
3.5 Самоаналіз виконаної роботи: сильні сторони, помилки та перспективи..	37
Висновки до розділу 3.....	38
РОЗДІЛ 4. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ ВИСТАВИ.....	40
4.1 Костюми, сценічне оформлення і сценографія.....	40
Висновки до розділу 4.....	41
ВИСНОВКИ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	45
ДОДАТКИ.....	46

ВСТУП

Актуальність теми.

Театр посідає важливу роль в нашому суспільстві ще з давніх часів. Він згуртовує, навчає, розважає та виховує людей. Особливо зараз, у такі складні часи, театр дозволяє доторкнутися до життя, яке відображено у багатьох історіях та сюжетах і стати частиною дійства. Думаю що, кожен з нас помітив як багато глядачів прийшло в театр з 2022 року. До сьогоднішнього дня кількість проданих квитків та відкриття нових сцен тільки набирає обертів. Відвідувати театр стало не лише «благородною звичкою» але й модною тенденцією, що не є поганим, а навпаки тільки популяризує мистецтво у сучасному суспільстві. Театр підіймає актуальні теми, йдучи в ногу з часом. Кожного дня з'являються нові постановки. Класичні п'єси стилізуються під сучасний формат, що дозволяє кожній людині знайти для себе той стиль або жанр, який буде їй до душі. Також, думаю кожен з нас помітив, як з кінотеатрів все більше людей почало переходити на театральний формат. Я вважаю, це також пов'язано з тим, що суспільству почало бракувати реального спілкування, живих поглядів та емоцій, які тепер вони можуть отримати купивши квиток та прийшовши у театр, обравши для себе найкраще місце та насолодитися процесом.

Виходячи з цього, я, як акторка можу сказати, що вдосконалення акторських навичок дуже важливе, оскільки передати всю ту емоційність та чуттєвість сучасному, вередливому глядачу, який вже бачив велику кількість різних вистав дуже складно не працюючи над собою. Також, глядач зараз може сприймати деякі речі надто скептично, живучи в умовах сьогодення, тому, звичайно, він хоче вірити, а для того щоб вдало доторкатися до тих «ниточок» його душі потрібно мати неабиякий професіоналізм. Вище, я писала, що театр почав стилізувати класичні п'єси та експериментувати з новими жанрами. Для цього актору потрібно бути пластичним, мати вокальні здібності, знати як правильно тримати у руках шпагу, а якщо знадобиться то бути готовим навчитися кататися на роликах, робити сальто, грати на

музичних інструментах і ще багато чого, для того щоб бути конкурентоспроможним на кастингах, мати роботу та вміти працювати з вибагливим глядачем.

Я вважаю, що аналіз етапів роботи над конкретною роллю призводить до покращення акторських навичок, оскільки це поглиблене вивчення персонажа, яке дозволяє зрозуміти як він думає, чому саме так та які життєві обставини дозволили йому бути тою людиною яку мені, як акторці, потрібно буде грати. Це своєрідна психологія. Тому, звичайно, подібний аналіз є дуже важливим етапом роботи над роллю. Думаю, він буде мати неабиякий вплив на формування мого акторського досвіду. З його допомогою я зможу більш професійно підходити до створення майбутніх образів.

У своїй кваліфікаційній роботі я буду аналізувати моє виконання ролі Лесі у дипломному проєкті «Кава перших побачень» за п'єсою Марини Смілянець «Перших побачень період». Це багатогранний образ, оскільки він несе у собі неабияку кількість характеристик, як внутрішньо так і зовнішньо. А також, складність полягає у тому, що інколи, внутрішнє і зовнішнє цього персонажу йдуть окремо один від одного. Сама п'єса «Перших побачень період» не є однозначною, оскільки розповідає про життя двох українок в сучасних реаліях, а життя ніколи не буває однозначним. Як і театр. Як і мистецтво в цілому.

Мета і завдання дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є поглиблене вивчення психологічного підґрунтя персонажу, розбір процесу створення образу та виконання ролі Лесі у творчому проєкті «Кава перших побачень». А також обґрунтування методів, які дозволяють втілити правду життя на сцені у цій ролі.

Реалізація мети мала завдання:

- зробити аналіз п'єси Марини Смілянець та виконати режисерське рішення вистави;
- зробити дослідження етапів роботи над роллю Лесі від літературного аналізу до втілення задуму.

- обґрунтувати всі особливості процесу репетицій та взаємодії з партнерами й режисером;
- проаналізувати психологію образу для професійної передачі ролі актором глядачу.
- виконати та описати всі практичні та теоретичні рекомендації для розвитку навичок актора.

Об'єкт дослідження – майстерність актора при створенні образу Лесі у творчому проєкті «Кава перших побачень»

Предмет дослідження – фази творчої розробки ролі, втілення режисерського задуму та акторської роботи в образі Лесі

Методи дослідження.

Аналіз теми, матеріалу, образу, місця дії та особливостей часу, який описано у п'єсі, задля кращого розуміння ролі. А також, відвідування інших вистав у яких використовуються схожі прийоми. Метод спостереження, який відіграв важливу роль у дослідженні. Спілкування з людьми, щодо цього сюжету стало у нагоді, оскільки кожен з них згадав історію зі свого життєвого досвіду пов'язану з темою, яку підняла Марина Смілянець у своїй роботі, що дозволило більш ґрунтовно вивчити переживання людей у схожих життєвих обставинах.

Апробація результатів.

Результат апробований під час багаточисленних показів на базі театру «На Михайлівській», а також на фестивалях, наприклад фестиваль «Імпреза над Латерицею» в місті Мукачево, де ми отримали такі нагороди:

- Диплом «Краща драматична вистава малої сцени» від журі «Практики театру»
- Диплом «Краща камерна вистава» від журі «Корифеї тетару»
- Диплом «За популяризацію сучасної української літератури» від журі «Нове покоління театру»
- Персональні відзнаки «Кращий акторський дует фестивалю» Славінській Софії та Євгенії Гіленко.

Покази були апробовані на різнобічну категорію людей різного віку, статі та статусу. А також для викладачів кафедри та екзаменаційної комісії.

Структура та обсяг роботи.

Загальний обсяг роботи складає 52 сторінки, з них 38 сторінок основного тексту пояснювальної записки. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Робота містить 1 таблицю та 29 додатків.

РОЗДІЛ 1. ВИКОНАВЧА СКЛАДОВА ПРОЄКТУ

1.1. Стислі дані про виконавця

Виконавець дипломної роботи- Славінська Софія Віталіївна (08.03.2004р.).

Здобувач вищої освіти кафедри Сценічного мистецтва і культури, Інституту культури і креативних індустрій Київського національного університету технологій та дизайну. Випускниця майстерні Кіно Віталія Анатолійовича.

Випускницею були реалізовані такі ролі під час навчального процесу на базі театру «На Михайлівській» та навчальних сценах Київського національного університету технологій та дизайну:

1. Леся - у виставі «Кава перших побачень» за п'єсою «Перших побачень період» Марини Смілянець
2. Явдоха - у виставі «Ото була весна» за п'єсою Івана Карпенка-Карого «Безталанна»
3. Тетяна - у виставі «Інстинкт» за повістю «В неділю рано зілля копала» Ольги Кобилянської
4. 3-тя дівчина - у виставі «Ото була весна» за п'єсою Івана Карпенка-Карого «Безталанна»
5. Квіткарка - у виставі «Ніжне серце», за п'єсою «Біда від ніжного серця» Володимира Соллогуба, інсценівка Наталії Уварової
6. Люся, помічниця режисера- у виставі «Беззахисні створіння»
7. Дияволиця - у виставі «Енеїда» за поемою Івана Котляревського «Енеїда»
8. Відьма - у виставі «Шекспіріада» за творами Вільяма Шекспіра
9. Оля - у виставі «Абетка гарних манер» за п'єсою Марини Смілянець
10. Буся - у виставі «Коти біженці» за п'єсою Марини Смілянець
11. Метелиця - у виставі «Новорічні пригоди Сніговика» за п'єсою А. Воробйова
12. Білий заєць - у виставі «Зимова казка» за п'єсою А. Воробйова
13. Янгол - у виставі «Сім добрих справ Святого Миколая»

14. Королева Камілла - у виставі «Комахи рятують світ» за п'єсою «Сонечко рятує світ» Наталії Уварової
15. Стелла - уривок з п'єси Теннессі Вільямса «Трамвай "Бажання"»
16. Донна Аделла - уривок з п'єси «Ціаністий калій...з молоком чи без?» Хуана Хосе Алонсо Мільяна
17. Електра - уривок з п'єси «Мухи» Жана-Поля Сартара
18. Покоївка - уривок з п'єси «Французька вечеря» Марка Камолетті
19. Анна - уривок з повісті «Земля» Ольги Кобилянської
20. Одарка - уривок з повісті «Ніч перед різдвом» Миколи Гоголя
21. Донька - «Утоплена» Тараса Шевченка
22. Бджола - «Казка про веселого метелика» Наталії Забіли

З деякими з вищеназваних вистав я їздила до Мукачєво та Прилук, показуючи матеріал на широку аудиторію. Також, вистави «Ото була весна», «Інстинкт», «Беззахисні створіння» та ін. входять до репертуару професійного театру, що свідчить про можливість здобувача вищої освіти набувати необхідного досвіду не тільки в стінах рідної альма-матер, а і поза її межами.

1.2 Стислі дані про колектив та партнерів

У виставі «Кава перших побачень» брали участь здобувачі освіти кафедри Сценічного мистецтва і культури, факультету культури і креативних індустрій Київського національного університету технологій та дизайну, а саме: *Я, Славінська Софія*, у ролі Лесі, *Євгенія Гіленко* у ролі Віки та *Владислав Карпов* у ролі Андрія.

Художнім Керівником творчого проекту є *Кіно Віталій Анатолійович*, відомий як український театральний режисер, актор, викладач, директор та художній керівник київського Центру мистецтв «Новий український театр»

Неабиякий внесок зробили *Ардельян Людмила Миколаївна* - заслужена артистка України, видатна акторка та режисерка дубляжу. Як доцентка кафедри сценічного мистецтва і культури КНУТД, Людмила Миколаївна не

лише передає студентам свій багаторічний досвід роботи в театрі та кіно, а й допомагає опанувати найтонші нюанси акторської майстерності.

Досвід Людмили Миколаївни як «українського голосу» світових зірок став визначальним у роботі над підтекстами та внутрішніми монологами героїнь. Це дозволило перетворити коротку п'єсу про війну на глибоку психологічну драму, де кожне слово має свою вагу та об'єм. *Майборода Назар Володимирович*- викладач трюкової підготовки актора, сценічного руху та бою, актор Київського театру пригод і фантастики «Каскадер». Який за свою кар'єру гастролював Польщею, Німеччиною, Італією, Литвою, Австрією, Молдовою. Загалом є учасником більше 900 вистав. Назар Майборода директор «Ліги каскадерів» України. Постановник трюків у «Київ- телефільм» продакшн та на різних кіно-продакшнах міста. Також має великий знімальний досвід у різних проектах як каскадер, актор та постановник трюків, має досвід театральнo-концертної діяльності. У нашій творчій роботі допоміг нам з постановкою номеру з катаною.

Ірина Віталіївна Білоус- викладачка вокалу, а також українська акторка, модель та танцівниця, має досвід роботи як у театрі, так і у кіно. Ірина, займалася вокалом з акторами та працювала над піснею «My heart will go on» співачки Celine Dion, яка згодом стала фінальним номером вистави. *Кіно Юлія Вікторівна* виступила у ролі костюмера, допомагала з втіленням зовнішніх образів персонажів, а також працювала над підготовкою реквізиту. студент 2-го курсу майстерні Кіно Віталія Анатолійовича- *Коробка Артем*, який взяв на себе роль звукооператора та світлооператора.

1.3 Стислі дані про місце реалізації проекту

Покази вистави «Кава перших побачень» за п'єсою Марини Смілянець «Перших побачень період» були проведені на базі Центру мистецтв «Новий український театр» або театру «На Михайлівській».

Трошки про Витоки та становлення: Історія Центру мистецтв «Новий український театр» (НУТ) розпочалася у 1998 році. Його засновником став

Віталій Кіно- учень легендарного Едуарда Митницького. Разом із групою однодумців він створив один із перших в Україні приватних театральних осередків. Одночасно з основним проєктом з'явився дитячий підрозділ - Театр «Сонечко», орієнтований на найменших глядачів.

Дебютні постановки, такі як «Європа може зачекати» та «Подорож на чарівний острів», створювалися у партнерстві з Театром на лівому березі Дніпра. Цікаво, що дитяча казка «Подорож на чарівний острів» залишається в репертуарі вже понад чверть століття. Окрім сценічної роботи, НУТ активно займався видавничою справою, випускаючи газету «Антракт» та серію «Акторські портрети». Протягом тривалого часу колектив не мав своєї будівлі, працюючи на орендованих майданчиках та активно гастролуючи. Ситуація змінилася у 2009 році, коли театр оселився у старовинному будинку на Михайлівській, 24-ж. Тоді ж трупа поповнилася молодими талантами -учнями Віталія Кіно.

Своєрідним маніфестом театру на новій сцені стала вистава «Безталання», яка продемонструвала сучасний погляд на українську класику. Згодом афішу прикрасили твори світових та вітчизняних геніїв: від Шекспіра та Чехова до Кобилянської та Цвейга. Проте НУТ завжди фокусувався на сучасній драматургії, ставши першовідкривачем багатьох текстів Наталії Уварової, Марини Смілянець та інших авторів. Театр також є майданчиком для режисерських та художніх дебютів.

НУТ позиціонує себе як простір для відпочинку всією родиною. Ця ідея реалізується через численні проєкти:

- «День народження в театрі»: інтерактивні святкування для дітей.
- Акторські студії: навчання для аматорів різного віку.
- Фестиваль «Чудосія»: щорічний огляд театральних шкіл.
- Табір «Театр+Кіно»: літній інтенсив для творчої молоді.
- Сімейний клуб: унікальний формат, де батьки та діти одночасно дивляться вистави на різних сценах, адаптовані під їхній вік.

Театр активно співпрацює з «Коронацією слова», організовуючи фестиваль «Нова п'єса», де презентують роботи сучасних драматургів. Колектив є частим гостем міжнародних форумів і багато гастролює як Україною, так і за кордоном.

Важливою складовою діяльності є благодійність. НУТ опікується соціально вразливими верствами населення, організовує безкоштовні покази для людей з інвалідністю, переселенців та дітей-сиріт, відвідуючи з виставами навіть прифронтові території.

Після початку масштабного вторгнення у 2022 році театр зупинив роботу на три місяці, але вже в червні відновив вистави. Частина команди вирушила на фронт (зокрема Олег Щербина та Олексій Власенко), інші зайнялися волонтерством або були змушені виїхати. Попри труднощі, репертуар вдалося відновити, а кошти з благодійних вечорів спрямовувалися на допомогу ЗСУ.

Новим етапом розвитку стало відкриття у вересні 2023 року філії на лівому березі - Театру на Троєщині. Там також запрацювала театральна школа, що дозволило мистецтву стати ближчим до жителів спальних районів столиці. На сьогодні творчий доробок Центру налічує 46 вистав, половина з яких призначена для дітей.

Висновки до першого розділу

Беручи до уваги всю представлену у розділі інформацію можу зазначити, що для комфортної роботи, яка дає бажаний результат, важливо мати розуміючу, творчу, наполегливу, відповідальну команду, яка працює на одну справу, оскільки театр- мистецтво колективне. В цій кропіткій роботі дуже важливо мати підтримку від своєї команди, а також неабиякий професіоналізм та досвід роботи як окремо, самостійно репетируючи та досліджуючи матеріал теоретично та практично, так і у колективі, для того щоб втілювати всі ті творчі ідеї, які з'являються у момент репетицій. Також, після детального аналізу першого розділу я дійшла до роздумів про те, яка наполегливість та незламний дух має бути у актора, режисера або ж викладача, для того щоб

триматися у професії, відкривати театри, грати у виставах, робити постановки, навчати людей. Є легенда, що творча особистість це про легковажність, про поверховість, несерйозність, але, насправді, це про силу духу, та загартованість. Потрібно проводити багато часу на репетиціях, приділяти увагу навіть тому, що здається неважливим, інколи йти наперекір власним бажанням, а інколи, навпаки, відстоювати власну думку. Актор це не лише про пластику, спів, гру на музичних інструментах, емоційність, а ще й про характер, мету та навички спілкування з іншими людьми, які також «живуть» та працюють у вашому колективі.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1 Формулювання фахового завдання творчого проекту

Творчі та навчальні орієнтири, які було визначено при роботі над виставою «Кава перших побачень»:

- Синтез теорії та практики: глибоке засвоєння теоретичної бази та її апробація через розв'язання конкретних творчих завдань на сцені.
- Командна синергія: розвиток здатності до плідної співпраці в межах творчого ансамблю - від взаємодії з режисерською групою та художниками до тонкого відчуття партнерів.
- Універсальність виконавця: шліфування майстерності в межах спеціальності «Сценічне мистецтво» з акцентом на мультиформатність: від класичної драми та камерних постанов до музичних перформансів та імпровізації.
- Пластична виразність: усвідомлене володіння тілом як головним інструментом актора; робота над сценічною гнучкістю, координацією та фізичним втіленням внутрішнього світу героя.
- Голосовий та ритмічний апарат: опанування вокальної техніки, розвиток почуття ритму та музикальності як невід'ємних складників цілісного сценічного образу.
- Мистецтво живого слова: робота над дикцією, інтонаційною гнучкістю та вмінням утримувати динамічний темпоритм вистави під час діалогів.
- Творча інтерпретація образу: поєднання режисерських настанов із власним баченням персонажа, використання розвиненої уяви та глибокого емоційного занурення.
- Професійна самодисципліна: оволодіння методиками самостійної підготовки, що включають щоденні тренінги, розминки та підтримку необхідного психофізичного стану.
- Інтелектуальний аналіз драми: кропітка робота над розбором п'єси, дослідження прихованих мотивів героїв, конфліктних ліній та ключових ідей твору.

- Авторська ініціативність: пошук оригінальних акторських рішень та формування власного творчого стилю в межах загальної концепції вистави.
- Практичний пошук та комунікація: активне використання методу етюдів, участь у репетиційних експериментах та встановлення енергетичного контакту з глядачем.
- Реалізація та саморефлексія: здобуття досвіду презентації кінцевого творчого продукту, а також вміння об'єктивно аналізувати власні досягнення та помилки.
- Фахова зрілість: комплексна перевірка психологічної стійкості, міцності внутрішнього осердя та повної готовності до самостійної діяльності у світі професійного театру.

2.2. Тема творчого проєкту

В основі дослідження лежить коротка п'єса сучасної української драматургині Марини Смілянець. Текст із промовистою назвою «Перших побачень період» (2024) є яскравим зразком камерної драми-комедії, що фіксує психологічний стан української молоді у час повномасштабного вторгнення. Смілянець, яка відома своїм вмінням знаходити світло у найтемніших темах, створює полотно, де повсякденність прифронтового міста переплітається з болісною рефлексією про втрачені «найкращі роки».

Простір і дійові особи: Присутній момент символізму «завислого» життя. Дія п'єси розгортається у «маленькій кав'ярні-кіоску» (МАФі) в одному зі спальних районів великого міста, як-от Дніпро чи Одеса. Цей обмежений простір, де ледь вміщуються кілька людей, стає метафорою того тісного світу, у який війна загнала молодих людей.

Герої твору - представники покоління, чие дорослішання припало спочатку на пандемію, а потім на війну:

Віка (20 років) - бариста, яка залишилася в Україні. Вона втілює тип «травмованої стійкості»: її мова різка, вона іронізує над смертю та виявляє зовнішню байдужість, яка насправді є захисним панциром.

Леся (20 років) - подруга Віки, яка на два тижні приїхала на два тижні з Відня. Вона приносить із собою «синдром вцілілого», відчуття провини та розгубленість людини, яка фізично перебуває в безпеці, але ментально залишається в епіцентрі катастрофи.

Андрюша (23 роки) - «тихоня» та інтелігент, колишній скрипаль, який готується до відправки на фронт. Його образ руйнує класичні уявлення про героїзм, демонструючи, що справжня мужність часто не має зовнішніх атрибутів «мачо».

Центральним конфліктом п'єси є не лише зіткнення досвідів тих, хто поїхав, і тих, хто залишився, а й внутрішня боротьба молоді за право на нормальність. Смілянець піднімає пласт складних питань:

- Деформація юності: Героїні обговорюють відсутність сексу, першого кохання та випускних вечорів. Війна «повернула все на 180 градусів», змушуючи замість теорем вчити правила зупинки вогнепальних кровотеч.
- Психологічна травма та «заборона на плач»: Леся зізнається, що перестала плакати, що свідчить про глибоке емоційне заціпеніння. Віка ж купує «гарну піжаму», щоб навіть під завалами виглядати гідно - це трагікомічна деталь сучасної української реальності. Переоцінка цінностей: На фоні спільних знайомих, чії долі понівечила війна (Ярік без ніг, Зоя, що вчинила самогубство), герої переосмислюють поняття любові та відданості.

Кульмінацією стає момент відбою тривоги та випадковий жест Лесі - вона наздоганяє Андрюшу і цілує його в губи. Це не просто романтичний порив, а акт відчайдушної життєствердності. У світі, де панують ракети, какао без цукру та коротке «привіт» стають вищими цінностями, ніж будь-які абстрактні ідеї.

«Перших побачень період» - це глибоке дослідження того, як війна знищує людей морально ще до того, як зможе знищити фізично. П'єса залишається актуальною, бо вона не про смерть, а про болісне, понівечене, але непереможне прагнення жити й любити всупереч обставинам.

2.3. Загальна інформація про автора

У процесі підготовки до дипломної роботи я детально дослідила творчий шлях Марини Смілянець - однієї з найпомітніших представниць сучасної української драматургії. Для мене було важливо зрозуміти не лише текст п'єси «Перших побачень період», а й особистість авторки, адже її біографія та професійний досвід безпосередньо впливають на глибину та автентичність написаного.

Марина Смілянець є випускницею КНУТКиТ ім. І. К. Карпенка-Карого, що відчувається у професійності її творів. Сьогодні вона поєднує написання текстів із менеджерською та педагогічною роботою, обіймаючи посаду заступниці художнього керівника «Театру на Михайлівській».

Для мене як для дослідниці її творчий метод став справжнім відкриттям. Марина працює в межах «нової щирості»: вона не повчає глядача, а веде з ним відвертий діалог на рівних. Її тексти - це завжди про «маленьку людину» у великих обставинах. У п'єсі, яку я обрала для роботи, це проявляється через образи Віки та Лесі - звичайних дівчат, чиє життя було зламане війною.

Аналізуючи стиль Смілянець, я виділила кілька ключових рис, які намагалася втілити у своїй творчій роботі:

- Трагікомізм: Марина майстерно балансує на межі. Навіть у найтемніші моменти, коли герої говорять про загибель друзів чи обстріли, вона вплітає живий, подекуди гострий гумор.
- Мовна автентичність: Авторка використовує сучасний сленг та «непричесану» живу мову, що робить персонажів максимально впізнаваними для мого покоління.
- Терапевтичність: Її п'єси воєнного періоду не просто фіксують біль, а допомагають його прожити.

Особливо цінним для мого дослідження став той факт, що Марина Смілянець стала одним із перших драматургів, хто почав рефлексувати на тему війни не через пафос, а через буденність. У тексті «Перших побачень

період» вона піднімає надзвичайно складні теми: від розриву між тими, хто поїхав і залишився, до «заборони на емоції» у молодих людей.

Для мене робота над твором Марини Сергіївни - це можливість дослідити живу історію, яка пишеться просто зараз. Її визнання на конкурсах рівня «Коронації слова» та постановки за кордоном лише підтверджують, що вона знайшла універсальний код, який робить українську трагедію зрозумілою всьому світові.

Деякі з її п'єс:

П'єси для дорослих та підлітків:

1. «16+» (2015) - гостра драма про дорослішання та перші серйозні виклики підліткового віку.
2. «Люди Forbes» (2016) - іронічна комедія про прагнення успіху та справжні цінності.
3. «Б'ютіфул лайф» (2016) - зворушлива мелодрама, яка в театрах часто йде під назвою «Кефір, зефір і кашемір».
4. «Собача будка» (2018) - філософська драма про внутрішню свободу (рання назва - «Як перетворитися на собаку»). За цю п'єсу Марина отримала першу премію на «Коронації слова».
5. «Майстер» (2018).
6. «Говорить Софія» (2021) - створена у співавторстві з Тамарою Труновою.
7. «Молитва за Елвіса» (2021) - драма про війну, родину та вибір.
8. «De Facto» (2022) - ще одна спільна робота з Тамарою Труновою.
9. «Борщ. Рецепт виживання моєї прабабці» (2022) - дуже тепла та актуальна п'єса про зв'язок поколінь і культурний код.
10. «Коти-біженці» (2022) - написана у співавторстві з Людмилою Тимошенко; текст, що став справжнім хітом в Україні та за кордоном.
11. «Перших побачень період» (2024) - власне та п'єса, яку я обрала основою своєї дипломної роботи.

П'єси-казки для дітей:

1. «Країна серйозних» (2015) - отримала перемогу на «Коронації слова».

2. «Абетка гарних манер» (2016).
3. «Мій домашній дикий лис» (2017) - екологічна казка, яка вчить дітей любові до природи.
4. «Майстри чудес» (2018) - чарівна історія про віру в дива.
5. «Канікули у великому місті» (2020) - пригоди, що вчать правилам безпеки на дорозі

Досліджуючи сценічну історію творів Марини Смілянець, я звернула увагу на те, наскільки стрімко її п'єси долають кордони. Це не просто локальні вистави, а повноцінний культурний експорт, який представляє сучасну Україну на міжнародних майданчиках. Тексти Марини перекладені багатьма мовами (англійською, німецькою, польською, естонською та ін.) і знайшли своє втілення у різних куточках світу:

- Німеччина (Мюнхен): П'єси Марини звучать на німецьких сценах, адаптуючи наш досвід для європейського глядача.
- Велика Британія (Бристоль): Британські театри звертаються до її творчості, щоб зрозуміти психологію українського спротиву.
- Латвія (Рига) та Естонія: Особливий успіх мала п'єса «Коти-біженці» (у співавторстві з Л. Тимошенко), яку ставили в Естонії з місцевими субтитрами, що стало важливою частиною «кототерапії» для дітей-переселенців.
- Польща та Словаччина: Її тексти ставали основою для театральних читань та перформансів у багатьох містах Європи під час благодійних заходів на підтримку України.

Творчість Марини Смілянець регулярно відзначається на найпрестижніших літературних та театральних форумах:

- «Коронація слова»: Це головний літературний конкурс України, де Марина неодноразово ставала лауреаткою. Наприклад, п'єса «Собача будка» отримала тут першу премію, а дитяча казка «Країна серйозних» - спеціальну відзнаку.

- «Тиждень актуальної п'єси»: Марина є постійною учасницею цього фестивалю, де її тексти проходять апробацію у форматі сценічних читань перед фаховою спільнотою.

Міжнародні проєкти: П'єса «Перших побачень період» (яка в деяких постановках іде під назвою «Кава перших побачень») стала частиною проєкту «ДЕБЮТ», де молоді актори, зокрема студенти КНУТД, мають змогу працювати з найсучаснішим матеріалом.

В Україні п'єси Марини стали частиною репертуару багатьох провідних театрів у таких містах:

- Київ: «Театр на Михайлівській», Національний театр ім. Лесі Українки, PostPlay Театр.
- Регіони: Миколаїв, Запоріжжя, Рівне (ляльковий театр), Тернопіль, Ужгород, Чернівці, Коломия.

Для моєї дипломної роботи такий широкий резонанс п'єс Марини Смілянець є підтвердженням того, що нами був обраний актуальний та якісний матеріал, який має потенціал бути зрозумілим глядачеві в будь-якій точці планети.

2.4. Пластична, голосова та емоційна характеристика ролі

Працюючи над образом Лесі у п'єсі «Перших побачень період», я поставила собі за мету втілити складний психотип людини, яка опинилася в «міжпросторі» - між безпечним, але чужим закордоном та рідним, але небезпечним домом. Це роль про внутрішню кризу, де кожен жест і слово є спробою знайти опору в зруйнованому світі. Почнемо з емоційної характеристики ролі, а саме: психології «завмирання».

Емоційне зерно ролі Лесі - це парадоксальне поєднання надчутливості та повного емоційного оніміння.

Леся має комплекс провини та дистанціюється там де їй дискомфортно. Вона повертається ззакордону з величезним тягарем провини. Вона гостро

реагує на закиди Віки про «відпочинок». Її емоційний стан - це постійне виправдання за те, що вона жива і була в безпеці.

Дівчина має видимий емоційний блок. Ключовим моментом для розуміння Лесі є її зізнання про неможливість плакати. Я трактую це не як силу, а як «поломку» психіки. Вона заблокувала свої почуття, щоб вижити в еміграції, і тепер, повернувшись у простір війни, намагається знову «ожити» через біль та щирість.

Леся боїться вибухів більше, ніж ті, хто залишився. Проте цей страх дивним чином трансформується у фаталістичне бажання «встигнути жити». Її інтерес до Андрія - це не просто симпатія, а пошук чогось справжнього, чистого, що не встигла запламувати війна.

Голосова характеристика ролі базується на принципі «між шепотом і криком»

Голос Лесі є відображенням її внутрішньої невпевненості та спроби знову «вписатися» у контекст рідного міста.

Якщо говорити про тембральне забарвлення, то на початку вистави я використовую м'який, дещо приглушений тембр. Це голос людини, яка боїться зайняти багато простору, голос «гості», голос людини яка виправдовується та намагається виправити ситуацію, яка почувається винною, можливо, навіть там де її вини немає. У моменти зіткнення з іронією Віки голос набуває вищих, ламких ноток.

У розмовах про британського сусіда Тома голос Лесі стає дещо жартівливим, тембрально зацікавленим у розмові з Вікою, тому що вона нарешті готова її слухати, а подекуди сама цікавиться її життям, що дуже надихає Лесю, оскільки тут вона майже досягла уваги, якої чекала від своєї подруги.

Також я працювала з паузами, намагаючись передавати всі поставленні підтексти задля жанровості вистави. Десь підтекстово граючи комедію, а десь драму, залишаючи простір для думок глядача у цих паузах. Фінальна фраза Лесі «Привіт» [1. Ст.12] має прозвучати на повному видиху, як звільнення,

подекуди ніжно, а десь з приємною, можливо навіть гіркуватою іронією, передаючи всю беззахисність людей у момент війни, особливо коли ця війна чіпляє той самий період перших побачень, про який йдеться у п'єсі.

Говорячи про пластичну характеристику ролі, тіло стає мапою переживань.

Пластика Лесі - це історія про втрату та пошук фізичного комфорту.

Тіло персонажу має пам'ятати про небезпеку. Вона не Віка, яка вже звикла до вибухів та сирен, вона- Леся, яка тільки-но повернулась з закордону лише на два тижні з початку війни, тому звичайно їй важко розслабитися в таких умовах, вважаючи те, що характерно персонаж сам по собі є трохи сором'язливим та незграбною. Навіть за відсутності реальних вибухів, її тіло перебуває у стані легкої готовності до укриття, що контрастує з розслабленою, звиклою до небезпеки позою Віки.

Також персонаж має жести-паразити, або існує в достатньо закритих позах. Леся постійно намагається себе «зібрати» - обхоплює плечі руками, стискає сумку. Це символізує її внутрішню незахищеність. Коли вона хоче обійняти Віку, її руки тягнуться вперед, але застигають на півдорозі через холодність подруги- цей незавершений жест підкреслює її самотність.

Якщо Віка рухається різко, побутово, звично (протирання столів, куріння), то мої рухи мають бути дещо уповільненими, ніби Леся заново вивчає цей простір створюючи пластичний контраст.

Кульмінацією є- поцілунок. Фінальний перехід від статички до різкого руху за Андрієм є ключовим. Це момент, коли «пластичний панцир» розбивається. Поцілунок тут- це не лише романтичний акт, а фізичне ствердження життя в зоні смерті.

Роль Лесі вимагає від мене як від актора великої внутрішньої роботи над «невисловленим», прихованим у підтекстах. Основний виклик полягає в тому, щоб показати силу через слабкість і через зовнішню «притрушеність», як інколи каже Віка. Основна ціль донести трагедію цілого покоління, чия

молодість була поставлена на паузу через пластичні, голосові або емоційні пристосування.

Висновки до другого розділу

У цьому розділі основним відкриттям для мене стало те, наскільки актуальним є матеріал у наш час, а також як багато талановитих п'єс написано обраним нами драматургом. Такий матеріал обов'язково має знайти свого читача або глядача. Тут є про що ставити, є про що грати, є про що говорити. Це максимально близька тема для цілого покоління українців, які цілуються під звуки повітряної тривоги. Матеріал, який може бути терапевтичним для багатьох людей. Цікавим стало і те, що українська драматургія не стоїть на місці, оскільки сучасні п'єси не бояться суржику, сленгу, а інколи навіть нецензурних виразів, які можуть бути притаманними тому чи іншому персонажу. І цього не варто боятися, бо це і робить виставу «смачною» та правдивою. Подібні роботи мають бути «живими», тому що без цього дуже складно отримати від глядача зворотнього зв'язку, задля чого і працює актор. Але, це задача не лише драматурга або режисера. Це задача всієї команди. Тому актор має працювати над пластичним, емоційним та голосовим втіленням своєї ролі. Ця робота обов'язково має стати у нагоді задля чесності та щирості у власній грі. Також важливим є те, що дія відбувається на одній локації, тому внутрішня динаміка актора має бути колосальною. Сучасна українська драматургія здатна створювати багатогранні образи, де за незграбністю чи мовчанням ховається справжня сила духу. Такі тексти дають актору простір для пошуку правди, яка народжується тут і зараз під звуки сирен. Відкриттям для мене стала популярність п'єс Марини Смілянець закордоном. Це ще раз наголошує на якості матеріалу, який вона представляє. Незважаючи на різницю у менталітеті, вихованні, умовах життя люди з інших країн її обирають і люблять. Це показник плідної роботи та таланту.

РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕС РОБОТИ НАД ТВОРЧИМ ПРОЄКТОМ

3.1. Аналіз матеріалу

В цьому пункті, спочатку, я б хотіла розглянути жанр вистави, тому що на жанрі будується сприйняття матеріалу. Викладкою поняття жанр є- кут зору автора на дійсність переломлений через художній образ. Він дуже тісно пов'язаний з відношенням режисера і драматурга до дійсних життєвих обставин, а також до конфліктів та боротьби. Режисер не може обійтись без визначення жанру твору, тому що пошуки жанру- це відповідальний момент у формування режисерського задуму та його втілення. Сучасна драматургія весь час експериментує з жанрами, наш режисер визначив його як «кавування під час тривоги», а драматург пише: «коротка п'єса про юність в часи війни». Це все, дійсно, предає всю суть. Для себе я побачила жанр як драма-комедія. В основі драми лежить серйозність, зіткнення особистих та суспільних інтересів людей, які дуже часто досягають великої гостроти. Драма, як жанр має широку палітру соціальної проблематики та відображає типові явища дійсності. В той час головним знаряддям комедії є сміх. Головна ціль- висміювання та викриття помилкового або безглузлого. Для комедії характерні жартівливість та висміювання. Оскільки наш жанр був визначений саме як драма-комедія у чому дійшли до згоди як драматург так і режисер, то у подальшій виставі народжений з п'єси присутній синтез описаного вище, що виявляються у спілкуванні персонажів, часом, місцем дії, відношенням персонажів до подій та характерністю самих героїв. Чому саме під таким кутом драматург розкрила драматичну ситуацію? Вважаю це влучним запитанням, тому що від цього залежить сприйняття матеріалу глядачем. Отож, на мою думку у наш час неможливо і непотрібно розкривати такі серйозні теми як війна, еміграція тат стосунки людей у подібних життєвих перипетіях надто трагічно. Елемент драми, звичайно присутній, без цього у такій темі не обійтись, а от елемент комедії, я вважаю був вписаний не просто так. Це позбавляє п'єсу тієї «гостроти» яка може бути присутня та додає

оптимізму, життєвості та легкості, що сприймається краще глядачем. Драма-комедія це жанр про життя, яке і описане в п'єсі «Кава перших побачень», бо кожен його день несе за собою синтез цих двох жанрів. В реальному житті є і сміх, і сльози, щасливі момент та горе. Без цього життя не є життям. Тому, на мою думку, Марина Смілянець і використала цей жанр у своїй п'єсі. Це було необхідно для показу правди життя. Режисер в свою чергу не став сперечатися, оскільки цей жанр прекрасно ліг на камерний формат сцени і дозволив глядачу опинитися у тій імпровізованій кав'ярні разом з персонажами та переживати разом з ними кожную хвилину допоки йде дійство.

Основна тема п'єси - трансформація людських стосунків, цінностей та сприйняття смерті поколінням двадцятирічних в умовах повномасштабної війни в Україні.

Конфлікт твору є багаторівневим. А саме:

- *Зовнішній конфлікт* у протистоянні людини та руйнівної сили війни (уособленої в звуках сирен, вибухах та повідомленнях про загибель знайомих).
- *Міжперсональний конфлікт*: Зіткнення двох різних досвідів виживання - досвіду еміграції (Леся) та досвіду перебування в епіцентрі подій (Віка). Це конфлікт «провини вцілілого» проти «втоми того, хто залишився».
- *Внутрішній конфлікт*: Боротьба героїв зі своїм страхом, емоційним онімінням та спроба знайти сенс у продовженні життя, попри загрозу завтрашньому дню.

Запропоновані обставини, місце та час дії:

Дія відбувається у 2024 році в одному зі спальних районів великого українського міста (Дніпро або Одеса), що постійно перебуває під обстрілами. Локація - маленька кав'ярня-кіоск (МАФ) - виступає як символ крихкості звичного «мирного» побуту, що зберігається всупереч хаосу. Тут присутні тісність як інтимність. Маленька площа кав'ярні (всього на 3-4 відвідувачі) створює ефект замкненого простору. Для героїв це своєрідна «мушля», де вони намагаються сховатися від масштабу трагедії, що розгортається навколо. Кава та тістечка в МАФі - це останні ниточки, що пов'язують героїв з

минулим мирним життям. Робота кав'ярні під час війни сприймається як акт тихого опору хаосу. Двір спального району -це простір, де «всі всіх знають». Це підсилює біль від змін: двір залишився тим самим, але люди в ньому - поранені, виїхали або загинули.

Хронотоп п'єси стиснутий часом повітряної тривоги. Час у творі вимірюється не хвилинами, а сиренами. Віка каже: «Вже четверте за ранок» [1. Ст 2], ця фраза демонструє, як війна деформувала сприйняття часу. Це створює особливу напругу: герої змушені говорити про найважливіше (любов, смерть, майбутнє), поки над ними існує реальна загроза.

У п'єсі Марини Смілянець простір і час не просто слугують фоном, а стають активними дійовими особами, що диктують поведінку героїв та створюють атмосферу «життя на межі». Для Лесі та Віки час ніби завмер у моменті їхнього випускного, який так і не відбувся. Вони фізично дорослішають, але ментально залишаються в «періоді перших побачень», який був брутально перерваний. Герої відкрито говорять про неможливість будувати плани. Майбутнє для них - це «підвішений» стан, де єдиним реальним часом є «тут і зараз», момент до наступного вибуху.

Атмосферні чинники:

- Звуковий ландшафт: Місце дії невіддільне від його звукового наповнення, яке формує психологічний стан персонажів:
- Звуки МіГа та вибухів: Сирена та вибухи «за містом» створюють постійний низькочастотний стрес. Це змушує героїв притискатися один до одного, що є важливою пластичною характеристикою місця дії та емоційного наповнення.
- Контраст звуків: Сонце, пташки та звук працюючої кавоварки контрастують із новинами про відірвані кінцівки та смерті. Цей дисонанс підкреслює абсурдність існування в зоні конфлікту.

Місце дії відображає соціальний розкол суспільства. Україна та Закордон: Простір кав'ярні постійно порівнюється з іншими країнами. МАФ стає точкою перетину двох світів. Локація МАФу у 2024 році - це мікрокосмос, у якому

затиснута ціла генерація. Це місце, де побутова розмова про лате може миттєво перетворитися на роздуми про те на що так просто може вплинути війна не за нашим бажанням або планами. На таких порівняннях і будується контрастність вистави.

Поговоримо про основні події та про те, як вони впливають на Лесю.

Таблиця 3.1

	Подія	Дія	Значення для образу Лесі
	Повернення до кав'ярні	Леся приходить до Віки, намагається поводитися «як раніше», замовляє «як завжди».	Спроба реставрації минулого. Леся шукає підтвердження, що вона все ще «своя», попри довгу відсутність.
	Конфлікт через «курорт»	Леся виправдовується за безпечне життя за кордоном, терпить холодність Віки.	Прояв «провини вцілілого». Вона усвідомлює прірву між своїм досвідом і реальністю тих, хто залишився.
	Початок повітряної тривоги	Леся автоматично хапається за голову, почувши звук сирени.	Перший близький контакт з Вікою з моменту приходу у кав'ярню. Демонстрація травматичного синдрому. Фізична реакція тіла випереджає розум, показуючи, що війна «наздогнала» її і в

			еміграції.
	Зізнання про неможливість плакати	Леся розповідає, що раніше була плаксою, а тепер «щось зламалося» всередині.	Емоційне заціпеніння. Це ключова характеристика її внутрішнього стану - захисна реакція психіки на надмірний стрес.
	Новина про від'їзд Андрія на фронт	Леся дізнається, що її друг дитинства, йде воювати добровільно.	Каталізатор змін. Страх остаточної втрати людини стає сильнішим за страх перед сиреною чи суспільним осудом. Леся бачить в Андрії героя.
	Фінальний поцілунок	Леся підходить до Андрія і цілує його на очах у Віки.	Це акт повернення до життя. Леся обирає дію замість рефлексії, перемагаючи власну «замороженість».

3.2. Аналіз ролі

Режисер розробляв мій образ дуже детально. Леся не є простим персонажем, тому що вона в своєму обличчі представляє людей, яким довелося покинути власні рідні домівки та поїхати влаштовувати своє життя закордон, де вони стикається з багатьма проблемами різного характеру. Характер мого персонажа, що режисером, що драматургом був визначений м'яким, піддатливим, сором'язливим, але в той же час сміливим, рішучим та, інколи, жартівливим, що проявляється у відношенні до навколишніх подій та людей, які оточують персонажа. Наприклад, Леся каже: «Краще бути цнотливою у двадцять аніж перший раз мати з чуваком, який тікає в Молдову на матраці»[1. Ст 8]. Ця репліка є жартівливою, але також показує відношення Лесі до подій, які описані у творі. Режисер дав чітко зрозуміти, що Леся не

може бути «безхребетною», бо її вимушений переїзд закордон фізично не може бути супроводжений подібним станом. Також моральні цінності Лесі є сформованими та стійкими. Вона смілива у своїх почуттях та їх вираженні до хлопця Андрія, який у 23 роки йде на фронт самовільно, ризикуючи життям. Також, у зовнішньому образі Лесі, який також розробляв режисер за допомогою костюмера присутній романтизм, жіночність та ніжність, що передає м'якість її натури у деяких особистісних питаннях. Таким чином можна побачити який Леся багатогранний персонаж.

Протягом п'єси Леся проходить шлях від повної емоційної ізоляції до акту живого ствердження почуттів:

- Етап заціпеніння: На початку вона демонструє «рефлекси біженця» (хапається за голову від звуку тривоги) та емоційний блок - вона не може плакати, навіть коли це природно.
- Етап зіткнення з реальністю: Через гострі діалоги з Вікою Леся стикається з жорсткою правдою війни (смерть однолітків, каліцтва, зради). Це розхитує її внутрішній панцир.
- Кульмінація (Точка звільнення): Поцілунок з Андрієм є моментом подолання страху смерті. Це перший імпульсивний, «живий» вчинок Лесі за довгий час, який символізує повернення до самої себе. Символізує бажання молодих людей жити це життя незважаючи на зовнішні обставини. Тому що молодість пройде і повернути час неможливо, а жити хочеться тут і зараз.

Важливо зазначити взаємовідносини з партнерами.

Леся -Віка: Це конфлікт «дзеркал». Віка для Лесі -це нагадування про те, яке життя вона втратила, про минулі моменти їх спільного життя, без війни та болю. Про час, коли вони могли планувати без страху за майбутнє. Леся для Віки -подразник, що нагадує про безпеку, якої Віка позбавлена. Їхні стосунки коливаються від агресії, образи до глибокої ніжності, солідарності, взаєморозуміння та поваги до кожної з дзеркальних ситуацій у житті двох персонажів. З тексту ми можемо зрозуміти, що дівчата однолітки, що вони дуже близькі подруги одна для одної, тому, конфлікт і загострюється, бо це не

просто дві незнайомі дівчини, це дівчата, які росли довгий час в одних умовах, що спричиняє образу Віки на Лесю, бо Віка сприймає від'їзд Лесі як особисту зраду. Тому, Лесі доводиться протягом вистави знаходити різні прилаштування до Віки, бо вона є для неї важливою частиною життя, тому залишатися в конфлікті для Лесі є недопустимим. Лесі доводиться вибачатися, навіть розуміючи те, що обставини в той момент були сильніші за неї.

Леся - Андрій: У цих стосунках Леся виступає ініціатором життя. Андрій - це «чистий лист», інтелігентний хлопець, який не змінився, попри те, що йде на війну. Для Лесі він стає шансом на той самий «період перших побачень», який у неї вкрали у 2022 році. У ньому вона бачить того хлопця, якого вона поважає та знаходить у його вчинках романтичний героїзм, як з книжок, які вона читала, або з фільмів які вона дивилася, мріючи про майбутнє кохання. Зі сторони що Леся, що Андрій можуть видатися дивними, але в цьому і є їх зрозуміла синергія. З тексту ми знаємо, що вони знайомі ще зі школи і навіть були друзями з дитинства. Знаємо те, що Андрій завжди мав ніжні почуття до Лесі, вчив її кататися на велосипеді, в той час як вони їздили до річки і назад. Також з тексту ми знаємо, що у свій час, навчаючись у школі, Леся соромилась своєї дружби з Андрієм за його дивакуватість та за те, що з ним ніхто не спілкувався. Тому вона з ним навіть не віталася, але Андрій вже тоді, як справжній чоловік, не нав'язувався. Це може сказати нам про те, що Леся є достатньо залежною від думки інших, що робить персонажу закомплексованою в деяких особистих питаннях. Ми знаємо, що Андрій на 3 роки старший за Лесю. Тому, коли вона дізнається, що він добровільно йде на фронт, вона дивується його героїзму, навіть всупереч його молодому віку.

Біографія ролі:

Створення біографії для Лесі — це спроба зазирнути за маску «тієї, що виїхала», аби зрозуміти її внутрішню тишу, почуття провини та крихку сміливість, яка привела її назад додому.

Ось біографія Лесі, побудована за тим самим принципом «роману життя», що базується на тексті п'єси та контексті її юності.

Дитинство Лесі пройшло в звичайній 9-ти поверхівці спального району, у якому також жила і її подруга Віка. Батьки Лесі розвелися коли вона була ще маленька, тому Леся стала маминою донькою і завжди слухала її думку. З батьком Леся спілкувалася, але навколи не могла стати такою «рідною» як бажала того, тому що з дитинства нею займалася мама, яка водила Лесю на гуртки, встигаючи ще й працювати перукарем у престижному салоні міста, де вона непогано могла заробити. Леся не має братів або сестер, тому уваги їй вистачало, але разом з тим на неї покладали великі надії. Мати завжди виховувала її розумною, ніжною, доброю дівчиною, яка завжди не відмовить у допомозі. Мама Лесі також є дуже чуйною та люблячою жінкою, яка завжди її підтримувала, маючи і дещо радикальні погляди у деяких питаннях, наприклад- навчання. Мати бажала аби Леся була відмінницею. Так ставалося і насправді, але через Лесину «притрушеність» вона інколи була неухажною на уроках. Леся відвідувала музичну школу з класу вокалу. Їй дуже подобалося співати і займатися творчістю. Дівчина не ходила на дискотеки, лише на шкільну, коли туди її затягне Віка- її подруга однокласниця, яка навчала Лесю дивитися на речі трохи простіше. Це завжди її заспокоювало, коли на уроках вона могла отримати незадовільну оцінку через неухажність. Стосунки Лесі та Андрія (її друга дитинства, сусіда Віки) до моменту їхньої зустрічі у кав'ярні у 2024 році- це історія тихої симпатії, дружби з дитинства. Андрій був давно закоханий у Лесю.

Ось детальніше про те, як розвивався їхній зв'язок:

- Дитяче навчання (2015 рік): Коли Лесі було 10 років, а Андрію 13, він побачив з балкона, як вона намагається і не може навчитися їздити на велосипеді. Андрій вийшов і за три дні навчив її кататися, після чого вони разом їздили до річки.
- Період відчуження у школі: Коли почалося навчання, у школі стали сміятися з їхньої дружби. Через це Леся «відморозилася» і припинила навіть вітатися з ним, а Андрій, будучи закритим, не став нав'язуватися.

- Сусідське спостереження: Попри відсутність спілкування, Віка, яка була його сусідкою, помічала, що Андрій завжди червоніє, коли бачить Лесю, що натякало на його приховані почуття.
- Різниця характерів: У очах оточуючих вони здавалися різними: Віка вважала Андрія «чахликом» і «переляком», який далі книжок нічого не бачив, тоді як Леся завжди бачила в ньому добру і розумну людину.
- Спроби «сватання»: Мати Віки та бабуся Андрія навіть намагалися «сватати» Віку до нього, але швидко зрозуміли, що між ними немає шансів, частково через його приховану увагу до Лесі.

Для Лесі Андрій залишався одним із небагатьох, хто не змінився зовні і залишився в місті, на відміну від більшості їхніх знайомих.

Їхні стосунки до фінального поцілунку трималися на дитячому спогаді про велосипед та мовчазному спостереженні одне за одним крізь роки. Перед випускним зі школи Леся закохалася в хлопця на ім'я Міша, хлопця з паралельного класу, з яким невдовзі вона почала зустрічатися. На випускному в них мав статися «перший раз», але випускний так і не стався через початок повномасштабної війни. Тоді вона виїхала закордон, Міша також виїхав до Німеччини зі своєю матір'ю. Після того вони спілкувалися ще 2 тижні, але втратили контакт. Леся, звичайно, була дуже засмучена, але переживши це, перестала тримати образу на Мішу. Тоді кожному було не легко і всі були зайняті влаштуванням свого життя закордоном. Там у неї з'явився новий знайомий, Сусід Том, схожий на Х'ю Гранта, до якого вона намагалася «нав'язати почуття», для того щоб знову відчувати себе живою, але це було марним. Він подарував їй свій велосипед- іронічна рима до Андрія з дитинства. Але Леся не могла «включитися» в це життя. Вона вчила мову, донатила, збирала на машини, але почувалася мертвою всередині. Саме за кордоном у неї зникли сльози. Вона перестала плакати навіть тоді, коли це було природно. Вона стала людиною-рефлексом, яка хапається за голову від звуку вертоліт. Леся повернулася «додому на два тижні», хоча в глибині душі вона знає, що шукає не просто стіни, а себе колишню. Вона відчуває провину перед тими,

хто лишився. Її цнотливість у 20 років- це не вибір моралі, а наслідок того, що її внутрішній час зупинився 24 лютого. Разом з нею завжди були: Маленький брелок-велосипед на ключах, скріншот переписки з Мішею, яка затихла сама собою та постійно заряджений павербанк у сумці (звичка, яка не зникла навіть у Лондоні).

В перші 2 тижні, до того як виїхати закордон вона ховалася у підвалі разом з Вікою. Чомусь, біля неї вона почувала себе у безпеці, тому рефлекторно і тепер хапається за неї під час повітряних тривог. Леся завжди допомагала Віці у кав'ярні до початку війни. Вона приходила туди робити уроки або грати в настільні ігри з тими, хто туди заходив, таким чином і Віка не сумувала за роботою. Леся навіть навичалася робити своє улюблене Латте самотійно, через багато спроб та помилок. Закордоном Леся одразу почала готуватися до вступу, але вивчити мову на гарному рівні спочатку їй було дуже важко, але вона не соромилась практикуватися, навіть, маючи дуже чутний акцент та неправильно користуючись словами. Нажаль, з першого разу Леся не вступила, тому що перенервувала. Спочатку, вона думала вступати на співачку, але згодом послухавши маму, вирішила що економічний факультет буде більш вдалим вибором. Леся завжди була перфекціоністкою у багатьох питаннях. Але її творча натура заважала їй робити все «ідеально».

Коли вона прийшла в кав'ярню до Віки, то дізналася багато страшних новин про їх спільних знайомих. Наприклад, про Ярика. Який був колишнім об'єктом симпатії Віки. Він пішов на фронт і став єдиним, хто вижив зі свого взводу. Проте ціна виживання була страшною- він повернувся додому без ніг. Про дівчина Ярика - Светку, яку Віка раніше недолюблювала та обзивала. Попри це, Светка проявила неймовірну відданість: вона спеціально повернулася з Польщі, щоб бути поруч із пораненим Яриком і доглядати за ним, поки він проходить протезування. Або Зою з 11-Б, яка завжди здавалася дівчатам дуже сильною та вольовою особистістю. Вона виїхала за кордон, але не витримала морального тиску. Хоча офіційно її смерть намагалися подати як нещасний випадок, насправді дівчина наковталася таблеток і вчинила

самогубство. Віка називає це «таким самим вбивством», бо війна знищила Зою морально. Також дівчата згадують Гуню, колишнього хлопця Віки, який грав роль «мачо» і мав патріотичне татування з тризубом. Але замість того, щоб піти захищати країну, він намагався нелегально втекти до Молдови на надувному матраці. Леся каже, що він ледь не потонув під час цієї спроби. Наприкінці п'єси Андрій приносить новину про їхнього колишнього вчителя фізики. Василю Сергійовичу на фронті відірвало руку. На момент розмови він перебуває на лікуванні у госпіталі в Києві. Або, наприклад, погана новина про дядю Федю, який жив у сусідньому дворі. На відміну від тьоті Люби, яка знайшла щастя в Італії, доля дяді Феді склалася сумно. Він здав свою квартиру переселенцям і поїхав у село, де, за словами Віки, просто пропиває ці гроші. Всі ці новини шокували та засмутили Лесю, яка і так достатньо ніжна за своєю природою натура.

Процес роботи над образом Лесі став для мене справжнім психологічним дослідженням. Я не прагнула просто вигадати зручні обставини; я діяла системно, спираючись на методичні рекомендації та детальний аналіз тексту Марини Смілянець. Моїм завданням було зрозуміти, що саме ховається за мовчанням Лесі та її «відмороженістю», про яку згадує Віка.

Я почала з того, що виписала кожен дрібничку: спогад про велосипед, згадку про Тома, який схожий на Х'ю Гранта, і той факт, що вона не плакала два роки. Потім я почала «добудовувати» те, чого немає в тексті: як вона почувалася в Британії, де все навколо безпечне, але чуже? Що вона відчувала, коли бачила в соцмережах пости Віки з їхнього двору?

Особливу увагу я приділила логіці її віку. Як дівчина 2005 року народження, вона мала б мріяти про випускний та вступ до університету, а натомість отримала досвід біженства. Це допомогло мені знайти правильну інтонацію для її реплік- вони не мають бути слабкими, вони мають бути втомленими від внутрішньої боротьби.

Ця підготовча робота тривала майже три тижні. Вона дала мені можливість не просто «виконувати роль», а стати адвокатом своєї героїні.

Тепер кожне її незручне запитання до Віки чи раптовий поцілунок з Андрієм мають під собою міцний фундамент- історію взаємин, страхів та надій.

Завдяки цьому «роману життя» Леся перестала бути для мене просто «тією, що виїхала». Вона стала живою людиною з власним болем і власною правдою. Саме такий детальний підхід дозволив мені зробити роль об'ємною та широю, відобразивши складний внутрішній світ сучасної українки, яка шукає свій шлях додому - і фізично, і ментально.

3.3. Репетиційний процес

Репетиційний процес вистави проходив як і в майстерні Київського національного університету технологій та дизайну так і на сцені Центру мистецтв «Новий український театр». Як завжди, спочатку, відбувся «застільний період», тобто спільна читка матеріалу у ролях, розбір сценарію, аналіз запропонованих обставин та персонажів, а також їх взаємодії один з одним. Через декілька подібних репетицій ми перейшли до спроб втілення задуму вже у просторі. Спочатку працювали з тим, що є, використовуючи стільці та просто інструменти, які були під рукою, але у такі моменти і народжувалися головні ідеї про простір, реквізит, або елементи костюмів. Потроху додаючи ці правки у репетиційний процес почала вималюватися і сама вистава. Підготовка йшла активно, оскільки в нас був запланований гастрольний виїзд в місто Мукачеве на фестиваль «Імпреза над Латорицею» з виставою, яка отримала назву «Кава перших побачень». Для того щоб отримати туди запрошення та стати учасниками фестивалю, необхідно було відправити відео вистави організаторам. Тому, збиралися ми часто, для того щоб зробити все якісно та не затягувати репетиційний процес надовго. Кіно Віталій Анатолійович постійно пропонував нові та цікаві рішення, тому робота не обійшлася без допомоги викладачів кафедри сценічного мистецтва. Була ідея зробити три вставні номери на кожного виконавця. У Євгенії Гіленко, яка виконала роль Віки це був танок під пісню «Вальс під вибухи» Микити Олексійовича Леонтєва, більш відомий як Enleo - український співак

та автор пісень, який став відомим після участі у співочого талант-шоу «Голос країни-11». Цей танок символізував емоційний вибух, бажання жити тут і зараз, та злість на людей та на обставини, які заважають цьому. У Владислава Карпова, виконавця ролі Андрія, це був номер з катаною під пісню « Дике поле» виконавця YARMAK, а саме: Олександра Валентиновича Ярмака, українського реп-виконавця. Ця пісня возвеличує козацьку звитягу, характерників, незламність українських воїнів та віру в перемогу. В постановці номеру допомагав Майборода Назар Володимирович. Для нас цей номер символізував героїзм звичайного хлопця, який добровільно є на фронт та головною ідеєю було передати мрійливість та думки Лесі про це, її уявлення про свого друга Андрія на фронті. У мене, Славінської Софії, виконавиці ролі Лесі, номером стало виконання пісні ««My heart will go on» співачки Celine Dion, канадської співачки, однієї з найбільш високооплачуваних музикантів сучасності. По всьому світу продано понад 200 мільйонів копій її альбомів. Тому, звичайно, це не було легко і для якісного виконання знадобилася допомога Ірини Віталіївни Білоус, яка працювала зі мною в стінах університету, допомагаючи отримати навички естрадного співу та прийомів, які допомогли б мені передати основну ідею, яка закладалася у цій номер, а саме те, що життя не стоїть на місці і потрібно вчитися жити тут і зараз. До речі, у репетиційному процесі при виборі цієї пісні нам допоміг актор та музичний керівник театру Ілля Васильович Рибалко. Ми шукали такі пісню, яка б максимально передавала стан Лесі і звучала як її тема. Ілля Васильович відштовхнувся від слів Лесі про те, що вона зовсім не плаче і обрав пісню, яка у багатьох асоціюється з фільмом «Титанік», фільмом, переглядаючи який люди часто плачуть. Це було створено для передачі контрасту та багатогранності персонажа.

Також складність полягала у камерному форматі цієї вистави, у якому Віталій Анатолійович допомагав нам існувати «живо» та розмовляти максимально природньо. Це допомагало глядачу сприймати формат так, як те було задумано. Ми мали існувати у просторі без затисків, так, наче

знаходимося у реальній кав'ярні, а глядачі це також гості, які прийшли за кавою, та трошки підслухали розмову дівчат за сусіднім столиком.

Репетиції були і відкритими. Тобто, «на глядача». На такі покази запрошувалися студенти, друзі, актори театру та навіть драматург. Кожен міг висловити свої думки з приводу побаченого та таким чином допомогти у складному процесі репетицій та втіленні задуму режисера.

Під час репетиційного процесу ми працювали над пластикою, голосом, емоційним забарвленням, зовнішнім виглядом, підтекстами та над цілісністю всієї роботи загалом.

3.4 Взаємодія з партнерами на сцені

Моїми партнерами на сцені стали Євгенія Гіленко в ролі Віки та Владислав Карпов в ролі Андрія. Брати участь у виставі з цими людьми було комфортно, тому що працювали ми на одну справу. Кожен допомагав один одному. В роботі над виставою за п'єсою М. Смілянець «Перших побачень період» головним завданням нашої акторської групи було пошук спільних больових точок. Оскільки сюжет безпосередньо віддзеркалює сучасні реалії України у роки війни, взаємодія з партнерами будувалася не лише на технічних прийомах, а й на глибокій психологічній емпатії.

Взаємодія між виконавицями ролей Віки та Лесі базувалася на принципі «відштовхування-притягання»:

- Пошук конфлікту: На етапі репетицій ми з партнеркою працювали над тим, щоб відчуження між дівчатами було фізично відчутним. Віка (бариста) свідомо ігнорувала Лесю, занурюючись у телефон. Нашою метою було передати цей «зіпсований настрій» не через слова, а через важке мовчання та підтексти.
- Подолання бар'єрів: Найскладнішим моментом взаємодії був діалог про «своїх» та «чужих». Коли Віка звинувачує Лесю у втечі до Європи, ми прагнули знайти баланс між щирою образою та залишками колишньої дружби.

Ми акцентували увагу на зоровому контакті: Віка уникає погляду Лесі до моменту вибухів, коли страх нарешті змушує їх стати «одним цілим».

- Спільна дія: Сцена під час повітряної тривоги вимагала від нас злагодженого ритму задля кращого сприйняття.

Робота з партнером, який виконував роль Андрія, додавала виставі ліризму та трагізму:

- Контраст характерів: Взаємодія з Андрієм будувалася на контрасті між «брутальністю» Віки та його тихою присутністю. Виконавець ролі Андрія тримався максимально стримано («виглядає як переляк ходячий»[]), що провокувало нас на різні реакції: від іронії Віки до раптової ніжності Лесі.

- Точка неповернення: Оскільки за сюжетом Андрій збирається на фронт, наша взаємодія у фіналі змінила свій вектор. Ми грали сцену какао як останню можливість торкнутися звичайного мирного життя.

- Фінальна сцена: Фінальний жест (поцілунок Лесі та Андрія) став кульмінацією взаємодії. Ми з партнером шукали такий рівень близькості, який би передав не стільки романтику, скільки відчайдушне бажання періоду перших побачень.

Найважливішим елементом партнерства стало вміння разом слухати тишу. Ми вчилися працювати один з одним та чути одне одного. Це згуртувало нас як акторський ансамбль, перетворивши сценічну дію на спільне проживання нашої реальності.

3.5 Самоаналіз виконаної роботи: сильні сторони, помилки та перспективи

В основі моєї роботи над роллю Лесі у п'єсі «Перших побачень період» лежало дослідження внутрішнього стану людини, яка повертається з безпечного середовища в епіцентр війни та відчуває глибокий розрив із колишньою реальністю. Сценічне партнерство будувалося на спробі відновити втрачений зв'язок із друзями та рідним містом, що стало головним двигуном моєї акторської дії.

Коли я проводжу самоаналіз то сильною стороною вважаю роботу над передачею фізичних рефлексів моєї героїні, достовірною передачею почуття вини перед Вікою. Сильною стороною виконання став монолог про відсутність сліз та відчуття внутрішньої «поломки» — я змогла знайти потрібний градус стриманого драматизму, не впадаючи в зайву сентиментальність. Також вважаю успішним освоєння стану «підвішеного майбутнього», що відображалось у моїй пластиці: невпевненій ході та постійному бажанні знайти опору. Сильною стороною стало виконання пісні у фіналі та змогою передати основну думку.

Аналізуючи виконання, я і помічаю певні недоліки у роботі, а саме не дуже чітке виконання своєї ролі, коли я є спостерігачем у монологах Віки. Мені хотілося б реагувати трошки яскравіше, але не забуваючи про жанровість та про те, що ми граємо дуже «живу» історію, тобто основне в цьому не переграти. Також у майбутньому я б хотіла більше попрацювати над вокалом і над монологом самої героїні, щоб він виглядав якомога живіше та правдивіше, щоб викликати емоцію у глядача.

Ця роль навчила мене працювати з тонкою психологічною тканиною сучасного тексту, де за простими побутовими словами ховається екзистенційна катастрофа цілого покоління. Досвід роботи над образом Лесі став важливим етапом мого професійного зростання, навчивши мене бути щирою з партнером і глядачем у темах, які болять кожному з нас.

Висновки до розділу 3

Аналізуючи матеріал, роль та згадуючи свій репетиційний процес, можу зазначити, що ми з командою виконали колосальну роботу та те, що такий досвід дуже допоможе мені у подальшій акторській кар'єрі. Тепер я розумію важливість комунікаційних навичок у репетиційному процесі та маю досвід роботи з професійними акторами та вибагливими глядачами. Також, знаючи свої сильні сторони та недоліки я розумію у якому напрямку маю рухатися. Аналіз ролі показав, що Леся є дзеркалом для інших героїв: через її

сприйняття глядач бачить, як сильно змінилися Віка та Андрій, і як сильно війна змінила саму суть поняття «дім».

Робота над виставою підтвердила, що в сучасному театрі ансамблевість є ключовим фактором успіху. Моя взаємодія з партнерами будувалася на системі «чуттєвих тригерів». У дуеті з Вікою ми шукали перехід від відторгнення до єднання. Взаємодія з Андрієм базувалася на принципі «невисловленого слова»: ми грали не стільки кохання, скільки спільну самотність і страх перед невідомим майбутнім. Такий досвід навчив мене працювати у команді.

Підбиваючи підсумки роботи над роллю Лесі, я вважаю свій акторський досвід успішним у частині створення емоційно достовірного образу. Мені вдалося знайти індивідуальну пластику персонажа та вірне внутрішнє самопочуття людини, що втратила опору. Водночас робота виявила зони для подальшого росту. Ця роль стала для мене іспитом на професійну зрілість та здатність бути співзвучною з часом, у якому ми живемо.

РОЗДІЛ 4. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ ВИСТАВИ

4.1 Костюми, сценічне оформлення і сценографія

Працювати над костюмом, сценічним оформленням та сценографією виявилось дуже цікаво. Ми з колективом під керівництвом Кіно Віталія Анатолійовича намагалися знайти такі зовнішні характеристики, щоб вони якомога краще передавали внутрішнє персонажів, а також запропоновані обставини часу та місця дії. Саме про місце дії я б і хотіла поговорити спочатку. Для показу маленького МАФу використалися дві ширми, які слугували нам за саму конструкцію кіоску, вхід до якого ми показали дерев'яними шторками. На імпровізованій «вулиці ми вирішили поставити два вазони з квітками, а зверху при вході к МАФ повісили вивіску «КАВА ПЕРШИХ ПОБАЧЕНЬ». Вулицю, а саме- сцену ми облаштували двома столами та чотирма стільцями, а зверху на столики поставили чашки з квіточками задля створення атмосфери кав'ярні. Також, цікавим стало світлове рішення. Віталій Анатолійович запропонував протягнути через залу на сцену лампочки, які світяться жовтуватим кольором. Це виглядає комфортно, домашньо, але водночас достатньо ефектно. Простір виконаний у дерев'яній оббивці, як справжні кав'ярні. А також посередині входу у сам МАФ ми маємо дві тумби зі сходами, з якими ми часто працюємо протягом вистави. Нам режисер навіть зізнавався, що для таких цікавих рішень та особливо для того, щоб простір виглядав максимально правдиво він відвідував кав'ярні у себе на районі та біля нашого театру і дивився на інтер'єр та екстер'єр. Говорячи про костюми можна зазначити те, що вони мали виглядати максимально простими, та передавати всю суть характеру персонажу. Віка бариста, тому для комфортної роботи вона має фартук, широкі джинси, що говорить про неї, як про трошки «пацанкувату» дівчину. А також її костюм гарно гармонує між собою, вона вдягнена у білу майку та червону сорочку в клітинку. Андрій вдягнений трохи дивакувато, він має кепку, шорти, довгі шкарпетки та сорочку. Це також говорить про його

характер максимально зрозуміло. Якщо порівнювати з цими двома персонажами Лесею, то можна сказати, що вона виглядає трошки інакше. Леся вдягнена в рожеву сукню з квітами, балетки, бантик та сумочку білого кольору, якої вона часто трокається, видаючи свою сором'язливість. Її одяг ніжний, жіночний та інтелігентний. Але у реаліях війни, коли кожна хвилину є ризик що доведеться тікати або ховатися в бомбосховище та у контрасті з іншими персонажами це вбрання може також виглядати подекуди дивно. За порою року ми визначили те, що у нас літо. Це також вплинуло на костюми.

Реквізиту в цій виставі ми маємо не багато, це дозволяє робити її достатньо мобільною та прилаштовувати її до різних сцен. В кінці своєї кваліфікаційної роботи я додаю фотографії на яких можна буде побачити костюми та сценічне оформлення.

Висновки до розділу 4

Обране візуальне оформлення сцени доводить, що мінімалізм у реквізиті може бути компенсований точністю художніх деталей. Використання теплих світлових рішень (гірлянди з лампочок) у поєднанні з дерев'яною текстурою декорацій створює необхідний «ефект затишку», який у контексті п'єси про війну працює на контрасті із зовнішньою небезпекою, підкреслюючи крихкість мирного життя.

Костюм як інструмент психологічного портретування: Робота над зовнішнім виглядом персонажів демонструє глибоке розуміння їхньої соціальної та внутрішньої природи. Через одяг вдалося візуалізувати ключовий конфлікт п'єси: «огрубіння» тих, хто залишився (пацанкувата Віка у широких джинсах), та «заморожену ніжність» тих, хто повернувся (Леся у рожевій сукні з квітами). Такий підхід дозволяє глядачеві зчитувати характер героїв ще до початку діалогу.

Використання багатофункціональних елементів (тумби зі сходами) свідчить про раціональний підхід до режисури в умовах сучасного театру. Це не лише вирішує питання мобільності вистави для різних майданчиків, а й

створює динамічну вертикаль у статичному просторі МАФу, дозволяючи акторам урізноманітнити мізансцени.

Рефлексія над вибором костюмів та декорацій підтверджує, що сучасна вистава має бути максимально наближеною до документальної правди. Навіть легка «дивність» у вбранні Андрія чи невідповідність сукні Лесі суворим обставинам стають символами протесту молодого покоління проти руйнівного впливу війни на їхню ідентичність.

Таким чином, візуально-технічне рішення вистави «Кава побачень період» виступає не просто фоном, а повноцінним партнером для акторів, що допомагає глибше розкрити тему «підвішеного майбутнього» молоді в Україні.

ВИСНОВКИ

Виходячи з усього сказаного раніше можу зазначити, що подібний аналіз стане у нагоді для кожного хто хоче розвиватися в акторській професії.

Така робота дозволяє упорядкувати потрібну інформацію, а також провести глибокий самоаналіз для подальшої якісної гри того чи іншого персонажу. Це корисно для пізнання тем, які не завжди стикаються з професією але розвивають актора як особистість, дозволяє розвивати візуальний досвід та ставати більш обізнаним.

Підсумовуючи результати дипломного проєкту, можна стверджувати, що робота над виставою «Кава перших побачень» за п'єсою Марини Смілянець «Перших побачень період» стала комплексним творчим дослідженням, у якому теоретичні засади акторської майстерності органічно поєдналися з викликами сучасної сценічної практики. Аналіз драматургічного матеріалу підтвердив його виняткову художню та соціальну актуальність, оскільки твір не лише фіксує побутові реалії війни, а й глибоко рефлексує над станом «підвішеного майбутнього» молодого покоління, що змушене шукати нові сенси у нестабільному світі. Створення художнього образу Лесі дозволило реалізувати складне акторське завдання - втілити тип героїні, чия внутрішня роздвоєність між безпекою еміграції та болісним тяжінням до рідного дому стає метафорою долі мільйонів українців. Це вимагало особливої тонкості у роботі з підтекстом, де за зовнішньою стриманістю та «замороженими» почуттями прихована глибока травма та неможливість висловити біль через звичайні емоційні реакції.

Художньо-естетичне оформлення вистави, зокрема специфіка освоєння камерного простору МАФу, довело свою ефективність у створенні інтимної, майже документальної атмосфери, де кожна деталь - від теплого світла лампочок до контрастних елементів костюмів - працює на розкриття внутрішнього конфлікту персонажів. Взаємодія з партнерами на сцені стала фундаментом для формування цілісного акторського ансамблю, де спільне

проживання дозволило досягти ефекту справжнього співпереживання, стираючи межу між актором і глядачем.

Саморефлексія над процесом підготовки та фінальним результатом засвідчила значне фахове зростання, продемонструвавши здатність адаптувати класичні методики акторської школи до потреб «нової драми». Загалом, дипломний проєкт став не просто успішною формою професійної атестації, а значущим творчим висловлюванням, яке через призму образу Лесі стверджує цінність людської близькості, пам'яті та незламності духу як єдиних дієвих механізмів виживання у часи історичних розломів. Проведена робота підтверджує, що сучасний театр залишається живим простором для осмислення колективного досвіду, перетворюючи особисту травму на джерело художньої сили та суспільного діалогу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Смілянець М. Перших побачень період : коротка п'єса про юність в часи війни / Марина Смілянець. - Рукопис, 2024. - 28 с.
2. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. - Київ : КНУТКиТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2023. - 18 с.
3. Методичні рекомендації до виконання основної частини пояснювальної записки кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» / уклад. О. В. Щурська. - Київ : КНУТД, 2024. - 12 с.
4. Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті технологій та дизайну. - Київ : КНУТД, 2023. - 42 с.
5. Офіційний сайт фестивалю «Імпреза над Латорицею». - Режим доступу: <https://impreza-mukachevo.com> (<https://impreza-mukachevo.com/>) (дата звернення: 15.04.2026)
6. Анатолій Сергійович Горбов «Постановка видовищно- театралізованих заходів»
7. Лесь Курбас. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.
8. Кох І. Е. Сценічне втілення образу: Психофізичний аспект. Київ, 2005.
9. Дем'янівська Л. П. Сучасна українська драматургія: посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Академвидав, 2012.
10. Гротовський Є. Театр бідний / упоряд. та пер. з пол. Т. Ткаченко. Львів : Літопис, 2008. 320 с.
11. Офіційний сайт Центру мистецтв «Новий український театр»- Режим доступу: <https://www.nut.kyiv.ua/> (дата звернення: 15.04.2026)

ДОДАТКИ

Фото 1.1- Метелиця у виставі «Новорічні пригоди Сніговика»

Фото 1.2- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.3- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.4- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.5- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.6- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.7- Леся у виставі «Кава перших побачень»

Фото 1.8- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 1.9- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 2.1- Фото з фестивалю «Імпреза над Латорицею»

Фото 2.2- 3-тя дівчина у виставі «Ото була весна»

Фото 2.3- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 2.4- Явдоха у виставі «Ото була весна»

Фото 2.5- Уривок з роману Патрік Зюскінд «Парфумер»

Фото 2.6- Дияволиця з вистави «Енеїда»

Фото 2.7- 3-тя дівчина у виставі «Ото була весна»

Фото 2.8- Королева Камілла у виставі «Комахи рятують світ»

Фото 2.9- Королева Камілла у виставі «Комахи рятують світ»

Фото 3.1- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 3.2- Буся у виставі «Коти біженці»

Фото 3.3- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 3.4- Дияволиця з вистави «Енеїда»

Фото 3.5- 3-тя дівчина у виставі «Ото була весна»

Фото 3.6- Стелла в уривку «Трамвай бажання»

Фото 3.7- Тетяна у виставі «Інстинкт»

Фото 3.8- Афіша вистави «Кава перших побачень»

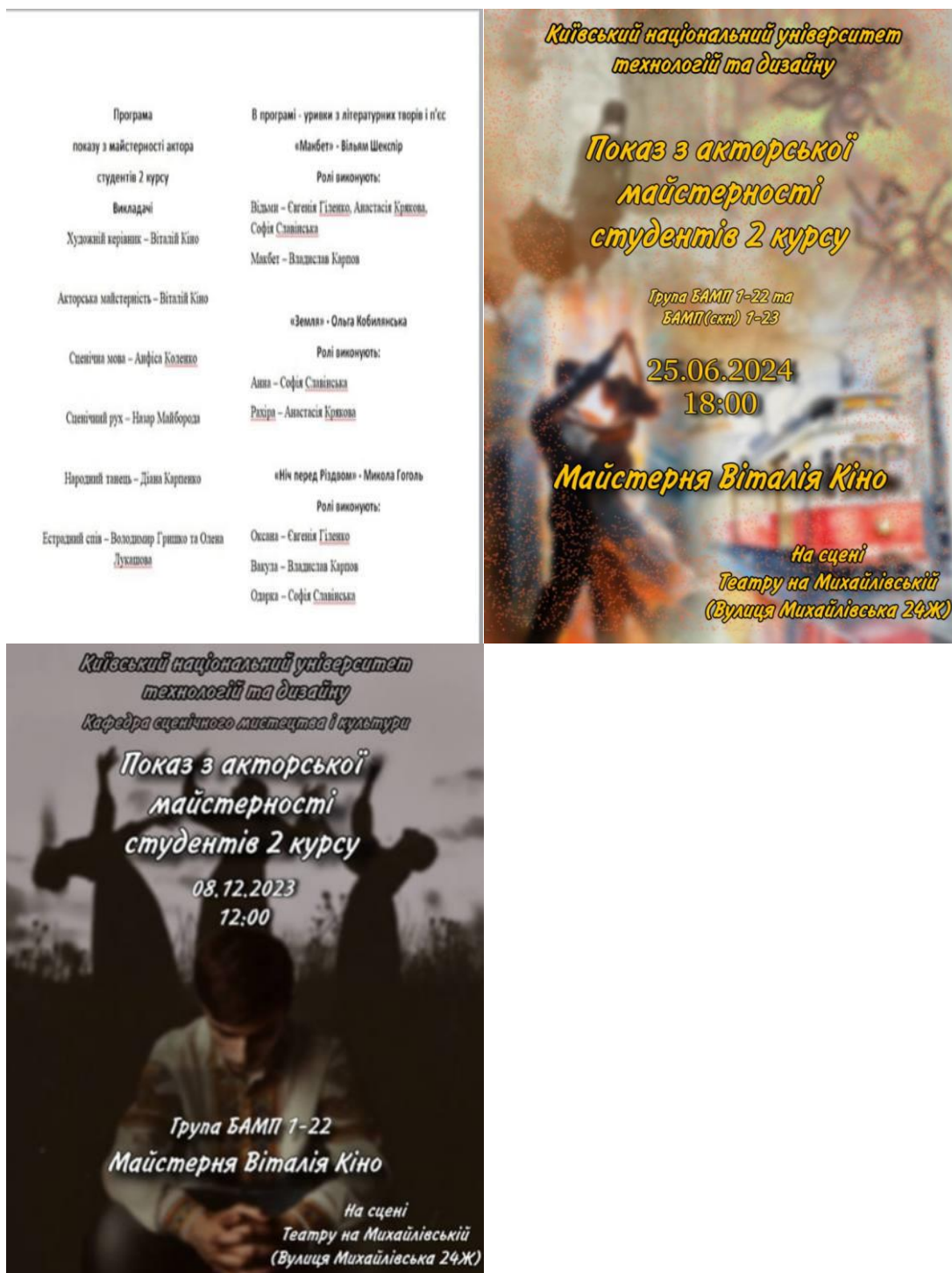

Фото 3.9- Програма показу з акторської майстерності 2-го курсу

Фото 4.1- Афіша показу з акторської майстерності 2-го курсу

Фото 4.2- Афіша показу з акторської майстерності 2-го курсу